

31.08.16

Torsdag den 15. september 2016 fra kl. 10.30-13.30, under mødet vil være en let frokost.

Mødet afholdes i DB, Farvergade 27 D, København.

Deltagere:

- Formand Evan Lynnerup (V)
- Else Søjmark (S)
- Frederik Pedersen (O)
- Lena J. Jensen (V)
- Poul Henrik Hedeboe (F) - AFBUD
- Erland Kolding Nielsen, Direktør, Det Kongelige Bibliotek
- Maria Sjøblom, Afdelingsleder Aalborg Bibliotekerne
- Sara Jørgensen, Udviklingschef, Herning Bibliotekerne - AFBUD
- Claus Vesterager Pedersen, Bibliotekschef, Roskilde Universitets Bibliotek

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og referat

Sagsfremstilling

Det seneste ordinære møde i udvalget fandt sted den 08.01.2016.

[Referat](#)

[Oplæg Mikkel Christoffersen](#)

[Danish position on the DSM on copyright](#)

Indstilling

Tages til efterretning.

Afgørelse

2. Skal bibliotekerne nudge dannelse?

Sagsfremstilling

Ofte bliver bibliotekerne stillet over for dilemmaet om at bruge deres data om brugerne for, at få borgerne til at ændre adfærd. Altså at bruge alle de oplysninger de har for at få folk til f.eks. at låne flere bøger. Bibliotekerne bruger CPR-numre, og det får det til at klø i fingrene på nogle, da det giver en unik adgang til at se forbrugsadfærd ud fra alder, køn, bopæl, etc. etc. Men lovgivningen kræver, at der skal indhentes tilladelse fra datatilsynet når CPR-numrene er involveret.

Som normal biblioteksbruger gives der ikke tilsagn om brug af egne data til de her formål - i hvert fald ikke synligt. Som bruger af Google, Apple, Amazon, Mofibo etc.

gemmer der sig et tilsagn om brug af data et eller andet sted i de alenlange EULAer. Men skal bibliotekerne bevæge sig ud på den vej?

Til at sætte fokus på det dilemma kommer Steffen Sørensen, direktør for Publizon, med oplæg til debat.

Publizon er Danmarks største distributionsløsning for e-bøger og e-lydbøger og som både bruges af eReolen og Mofibo. Steffen er derfor særdeles velbevandret i hvordan brugerdata kan bruges, hvad de rent faktisk bliver brugt til og hvad bibliotekerne kunne bruge dem til?

Indstilling

Der debatteres

Afgørelse

3. Digital Dannelse

Bilag: Udkast fra Dansk IT forslag "Digital Dannelse manifest"

Sagsfremstilling

Udvalget har løbende arbejdet med begrebet Digital Dannelse, hvilket også var temaet på udvalgets workshop på sidste års Bibliotekspolitiske Topmøde.

Hvad skal der til at skabe en digitalt dannet borger?

Her holdt formanden for Dansk IT's udvalg for Digitale kompetencer, Klaus Kvorning Hansen, som er It-direktør på KU oplæg. Det kan du se [her](#)

Efterfølgende blev DB's direktør tilknyttet udvalget, og bibliotekerne har fået en mere fremtrædende rolle i arbejdet, hvor der også er kommet mere fokus på dannelse som mere end blot kompetencer.

Dansk IT's anbefalinger til styrkelse af danskernes digitale kompetencer er nu færdig og vedhæftet dagsordenen. Det har arbejdstitlen "Digital Dannelse manifest" men har fået den officielle titlen:

Digital Dannelse er en samfundsopgave – der kræver kompetencer fra vugge til grav

På Mødet vil Michel Steen-Hansen komme med oplæg om anbefalingerne og baggrunden for dem samt lægge op til drøftelse af, hvordan vi bruger dem i biblioteksregi.

Et af Danmarks Biblioteksforenings andre udvalg "Biblioteket – indgangen til læring" har også "Digital Dannelse" på dagsordenen – se [mere](#)

De har haft oplæg fra professor KIRSTEN DROTNER,

Baggrunden for hendes oplæg er kronik i [Politiken](#) i starten af august: "Digital dannelse er mere end beskyttelse". Hun mener, at vi mangler at forstå, at digital dannelse grundlæggende er et spørgsmål om børns og unges ytringsfrihed.

Hun har en vigtig pointe i at "I dag er det relevant at lægge vægt på digital dannelse, fordi digitale medier er afgørende for, at almen dannelse overhovedet bliver til. Men vi mangler i høj grad at udvikle børns og unges digitale dannelse som andet og mere end 'netikette', søge information på nettet og få pjecer om cybersikkerhed"....

"Først og fremmest skal man jo kunne bruge de redskaber, der skal til for at ytre sig, hvad enten der er tale om at bruge ord, tekst, tal eller billeder. Vi prioriterer med rette at lære børn at læse, skrive og regne, det vil sige at bruge tekst og tal. Især at kunne skrive og regne er afgørende for ytringsfriheden.

For kan man læse, kan man forholde sig til, hvad andre mener. Men kan man også skrive, kan man give sine tanker og ideer form, så man kan dele dem med andre. Det gælder, når man giver drømme og forslag form, men også når man kritiserer, og når man giver hadet form, for sådan er det jo med ytringsfrihed inden for lovens rammer.

Det er derfor heller ikke uden grund, at de første skolepionerer ofte diskuterede, om det nu også var en god idé at bruge penge på at lære bønderbørnene at skrive. For ytringens redskaber kan ikke kontrolleres så let som læsningens.

I dag skulle vi måske tale om 'den digitale blyant'. For børn og unge skal kunne håndtere komplekse digitale redskaber for at bruge deres ytringsfrihed nu og fremover: De skal selv kunne skabe billeder og lyd i samspil med tekst og tale."

Læs hele [kronikken](#)

I forlængelse af oplægget har udvalget drøftet hvordan udvalget kan skabe en proces eller model for, hvordan bibliotekerne kan være et naturligt omdrejningspunkt når kommunerne udarbejder digitale læringsstrategier.

På mødet lægges op til drøftelse af om de to udvalg skal igangsætte et fælles projekt om læring og digital dannelse.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på hvordan udvalget kan arbejde med anbefalingerne.

Afgørelse

4. Høring om Digital Dannelse

Bilag: Udkast fra Dansk IT forslag til høring.

Sagsfremstilling

Dansk IT's udvalg for digitale kompetencer vil med afsæt i et manifest om digital dannelse gennemføre to høringer, hvor manifestet sættes til debat og andre aktører sættes i spil. Udkast fra Dansk IT er vedhæftet.

DANSK IT gennemfører høringerne i et fælles værtskab med Højskolerne, Folkehøjskolernes forening og Danmarks Biblioteksforening som deltager.

Formålet med høringerne er, at sætte en dagsorden og skabe en bevidsthed om nødvendigheden af, at vi som samfund tager ansvar for, at den danske befolkning er klædt på til at gribe de muligheder, som det digitale samfund giver os.

Der gennemføres **to høringer**. Den første på Rødning Højskole den 30. november (programmet er under udarbejdelse). Den anden på Christiansborg i starten af 2017.

På mødet skal vi drøfte hvordan DB kan deltage i sådanne høringer og hvordan udvalget stiller sig.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på hvordan DB og vores udvalg kan deltage aktivt.

Afgørelse

5. Projekt: Digitale strategier for fremtidens biblioteker

Sagsfremstilling

På sidste møde i udvalget orienterede lederen af [Tænketanken Fremtidens Biblioteker](#) om deres projekt, som skal skabe et vidensgrundlag om borgernes digitale adfærd, efterspørgsel og behov, der kan omsættes til lokale digitale udviklingsstrategier.

Ad denne vej skal skabes fælles værktøjer, vidensgrundlag og sprog om borgernes digitale adfærd, efterspørgsel, behov og kompetencer til at udvikle og implementere lokale digitale udviklingsstrategier for at skabe et bedre match mellem det digitale bibliotekstilbud og borgernes behov.

På den baggrund har Tænketanken sammen med alle Centralbiblioteker og en række andre partnere fået støtte fra Kulturstyrelsen på knap en mio. kroner til at igangsætte et sådan projekt.

Siden mødet har der været arbejdet med undersøgelsesdesign, og der er gennemført en kvalitativ undersøgelse. Den 25.05.2016 afholdes workshop, hvor man bl.a. arbejder med den store kvantitative undersøgelse.

På mødet vil Lotte Hviid Dyrby fortælle om projektets udvikling og de første resultater.

Der vil også blive lagt op til debat om, hvordan udvalget kan bidrage til undersøgelsen og ikke mindst, hvordan man kan bruge resultaterne til at sætte biblioteket på dagsordenen i en stadig mere digital verden, ud fra borgernes behov.

Indstilling

Sagen drøftes.

Afgørelse

6. Ophavsret og de igangværende forhandlinger i EU

Sagsfremstilling

På sidste udvalgsrunde havde udvalget en kort drøftelse af EU planer om at skabe et [digitalt indre marked](#) i Europa. Og hvordan det kan påvirke bibliotekernes muligheder for at udlåne e-bøger. I øjeblikket har bibliotekerne ret til at købe og udlåne alle fysiske bøger, hvilket også er fastslået i EU [Infosoc direktiv](#) fra 2001 – det gælder imidlertid ikke for digitale materialer.

I maj var der årsmøde i bibliotekernes Europæiske interesseorganisation EBLIDA - The European Bureau of Library, Information and Documentation Associations, hvor dette var hovedemnet.

Danmarks Biblioteksforening har derfor stor fokus på de pågående forhandlinger i EU.

[Læs mere om sagen](#), og se også [EBLIDAs og IFLAs kommentarer](#) til EU-Kommissionens udmelding om moderniseringen af ophavsretsreglerne i EU.

På mødet vil direktøren orientere om de aktuelle problemstillinger og lægge op til evt. politiske tiltag.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på fremtidige politiske tiltag.

Afgørelse

Evan Lynnerup
Formand

og

Michel Steen-Hansen
Direktør